

תוכן עניינים

שער א': כללי	1
פרק א': מבנה הפקודה ומקורותיה	1
פרק ב': מקורות משפט משלימים עם חקיקת חוק יסודות המשפט,	
התש"ס-1980	7
1. כללי	7
2. היזקקות להלכות המשפט העברי	7
שער ב': פרשנות	9
פרק א': פירוש - סעיף 1 לפקודה	9
1. הדין	9
2. כללי	9
3. היזקקות להלכות המשפט ולתקדימים אנגליים	13
4. תיקון מספר 14 לפקודת סדרי שלטון ומשפט	19
פרק ב': הגדרות - סעיף 2 לפקודה	21
1. הדין	21
2. כללי	21
3. "עובד" "מעביד"	26
4. "נזק"	27
שער ג': זכויות וחבויות בנזיקין	29
פרק א': עוולה והזכות לתרופה - סעיף 3 לפקודה	29
1. הדין	29
2. כללי	29
3. כללי	30
3.1. האם סעיף 3 כלל של "ברירת דין"?	30
3.2. מבחן הזיקות	37
3.3. הילכת ינון	44
4. עוולות מחוץ לפקודת הנזיקין	47
5. סעיף 3 אינו מגביל את רשימת ההגנות	55
פרק ב': מעשה של מה בכך - סעיף 4 לפקודה	57
1. הדין	57
2. כללי	57
3. השוואת "נזק גוף" ל"נזק" שבפקודה	59
4. קיומו של נזק וטענת התיישנות	61
פרק ג': הסתכנות מרצון - סעיף 5 לפקודה	63
1. הדין	63
2. כללי	63

3.	הרצון להסתכן בהתבסס על-ידיעת מצב הדברים שגרמו לנזק	68
4.	חשיפת הניזוק למצב הדברים שגרמו לנזק	69
5.	רצון חופשי	71
6.	נטל ההוכחה רובץ על הטוען "הסתכנות מרצון"	73
7.	תשתית ראייתית ראויה וקבלת ה"סיכון משפטי"	74
8.	שלילת ההגנה של "הסתכנות מרצון"	79
8.1	שלילת טענת "הסתכנות מרצון" ועולת הפרת חובה חקוקה	79
8.2	שלילת ההגנה לגבי פעולת ילד מתחת לגיל 12	81
9.	עובד וטענת "הסתכנות מרצון"	81
10.	הסתכנות מרצון ואחריות מוחלטת	81
10.1	כללי	81
10.2	הבחנה בין "הסתכנות מרצון" ו"אשם תורם"	82
11.	הסתכנות מרצון בבניה ללא היתר כדין	82
12.	ה"חסינות הדיונית" וה"חסינות המהותית" בייחוס להגנות השונות	83
13.	משחקי ספורט וטענת "הסתכנות מרצון"	85
14.	סעיף 5 לפקודה בראי הפסיקה	94
פרק ד': מעשה לפי חיקוק - סעיף 6 לפקודה 101		
1.	הדין	101
2.	כללי	101
3.	הגנת סעיף 6 לפקודה והמדינה - הגבלת תחולתו	102
4.	הגנת סעיף 6 לפקודה ורשויות ציבוריות אחרות	108
פרק ה': חסינות המדינה - עובד ציבור - עובד רשות מקומית - סעיפים 7 עד 17 לפקודה 113		
1.	הדין	113
2.	כללי	115
פרק ו': חסינות הרשות השופטת - סעיף 8 לפקודה 117		
1.	הדין	117
2.	כללי	117
3.	נושאי החסינות	118
4.	שיקולים התומכים בהענקת חסינות שיפוטית	119
5.	שיקולים וטעמים התומכים בשלילתה של חסינות נזיקית לעובדי ציבור ולחברי הרשות השופטת	120
5.1	קיפוח הניזוק	120
5.2	פגיעה בעקרון השוויון (עקרון השוואת המעמד)	121
5.3	ערעור אמונו של הציבור במערכת השפיטה	121
6.	האיזון הנכון בין השקולים המתנגשים, כאשר מדובר באחריות שילוחית של המדינה	122
7.	מבט לפסיקה	126

פרק ז': אחריות קטין - סעיף 9 לפקודה	127
פרק ח': אחריות תאגיד - סעיף 10 לפקודה	129
פרק ט': מעוולים יחד - סעיף 11 לפקודה	131
פרק י': אחריות של משתף ומשדל - סעיף 12 לפקודה	133
פרק י"א: אחריות מעביד - סעיף 13 לפקודה	139
1. הדין	139
2. כללי	139
3. התנאים להחלת אחריות מעביד	143
3.1 מהותם של יחסי עובד מעביד בראי הפסיקה	143
3.2 קיומם של יחסי עובד מעביד בראי דיני העבודה	144
4. דרכי יישומה של האחריות השילוחית של המעביד	148
5. הלכות בתי-המשפט	154
פרק י"ב: חבותו של שולח - סעיף 14 לפקודה	157
פרק י"ג: חבותו של בעל חוזה - סעיף 15 לפקודה	163
1. הדין	163
2. כללי	163
3. קיום חבות המעסיק קבלן-אחראי מכוח חיקוק לעשיית מעשה שביצועו מסר לקבלן עצמאי	164
4. מעשה מסוכן וחובה בלתי-חוקי	167
5. מבט לפסיקה - סעיף 15 לפקודת הנזיקין	168
פרק י"ד: שמירת חבות - סעיף 16 לפקודה	179
פרק ט"ו: ידיעתו של שלוח או עובד - סעיף 17 לפקודה	183
פרק ט"ז: בן זוג - סעיף 18 לפקודה	185
1. כללי	185
2. כללי	185
פרק י"ז: השפעת מוות על עילת תביעה - סעיף 19 לפקודה	191
1. כללי	191
2. עזבון - תביעה בגין נזקי גוף	198
2.1 כללי	198
2.2 היורשים בתביעת העזבון	199
פרק י"ח: עזבון חדל פירעון - סעיף 20 לפקודה	201
פרק י"ט: פושט רגל - סעיף 21 לפקודה	203
1. הדין	203
2. כללי	203
3. זכות הנאמן לפירות התובענה; הזכות אינה עוברת בתביעות בגין נזקי גוף	204
4. זכות פושט הרגל לתבוע ולקבל את פירות התובענה - הרציונאל שבהוראה - ביטולה של הלכת ידידה	205
פרק כ': אין המחאה בנזיקין - סעיף 22 לפקודה	209

1. הדין.....	209
2. כללי.....	209
3. המחאת זכות תביעה המבוססת על עולה בנזיקין.....	210
4. המחאת זכות תביעה המבוססת על עולה בנזיקין.....	211
5. המחאת פירות התובענה.....	213
6. סברוגציה אינה המחאת זכות על-פי דין.....	214
7. נפקות המחאה שנעשתה בחו"ל.....	214
שער ד': העוולות	215
פרק א': אבחנה בין עוולות בפקודת הנזיקין לבין הוראות מחוץ לפקודה	
שדין כדין עוולות	215
פרק ב': מיון העוולות	217
1. החלת שני סעיפי עוולה.....	217
2. עימות בין "זכות" השביתה והעוולות הפרטיקולריות.....	219
3. עוולות המגינות על הקניין.....	220
3.1 כללי.....	220
3.2 מהות הליך העקיבה ומקורותיו בדין הישראלי.....	221
4. אחריות שילוחית בנזיקין על פעולות של שלוח.....	225
פרק ג': תקיפה - סעיפים 23 עד 25 לפקודה	231
1. הדין.....	231
2. כללי.....	232
2.1 הגנת סעיף 24 לפקודה.....	244
2.2 ניסוחו של כתב התביעה בעוולת התקיפה ונטל ההוכחה.....	244
3. "כוונה" או "זדון" והמשפט הפלילי.....	245
4. עוולות התקיפה כעילה בגין פעולה כירורגית או רפואית אחרת.....	249
5. ההגנות העומדות לנתבע בעוולת התקיפה.....	252
5.1 הגנה עצמאית - הגנת סעיף 24(1) לפקודה.....	252
5.2 הפעלת כוח סביר כהגנה על מקרקעין - הגנת סעיף 24(2) לפקודה.....	254
5.3 אי-שפיות - הגנת סעיף 24(5) לפקודה.....	258
5.4 מטרות חינוך - סעיף 24(7) לפקודה.....	274
5.5 פעילות רפואית ללא הסכמה - סעיף 24(8) לפקודה.....	276
6. עוולות תקיפה ביחסי ילדים-הורים.....	276
7. סעיפים 13 ו-14 לחוק זכויות החולה ועוולת התקיפה.....	278
8. הסכמה מדעת בראי עוולת התקיפה.....	284
9. מבט לפסיקה - עוולת התקיפה.....	289
פרק ד': כליאת שווא - סעיפים 26 עד 28 לפקודה	299
1. הדין.....	299
2. כליאת שווא, מהי?.....	299
2.1 המהפכה החוקתית.....	299

2.2 מרכיביה של עוולת כליאת שווא	300
3. עוולת כליאת השווא בראיה של היחס שבין העוולות השונות	303
4. הגנות המיוחדות לעוולת כליאת שווא	311
4.1 הגנת סעיף 27(1) לפקודה	311
4.2 הגנת סעיף 27(3) לפקודה	313
5. חיפוש - עיכוב - פיצוי	315
פרק ה': הסגת גבול במקרקעין - סעיפים 29 ו- 30 לפקודה	317
1. הדין	317
2. כללי	317
3. העוולה - מהותה	318
4. נטל ההוכחה	319
5. הגנת המשפט על החזקה במקרקעין	320
6. עשיית דין עצמית במקרקעין	322
7. עשיית דין עצמית ב"מקרקעי ציבור"	323
7.1 כללי	323
7.2 חריגותו של חוק סילוק פולשים	325
8. פרשנות מצרה של החוק לסילוק פולשים	326
9. תנאים מוקדמים להוצאת צו סילוק פולש	326
10. הוכחת התנאי "לדעת הממונה התפיסה אינה כדין"	327
11. אמות-המידה לשיקול-דעתו של הממונה בהוצאת צו סילוק פולש	329
12. אחריות כלפי מסיג גבול	330
12.1 הדין	330
12.2 הגדרות	331
12.2.1 מודעות להסגת הגבול; צפיות בפועל לנוק	331
12.2.3 יסוד תום-הלב	333
12.2.4 יסודות סעיף 37א - הגדרת "תופס"	333
12.2.5 צפיות פעולה עבריינית	334
12.2.6 אחריות בעל המקרקעין התפוסים בידי אחר על נזק ברשות הרבים	334
12.2.7 תום-לב וכוונה של קטין	335
12.2.8 הזיקה בין בעלי המקרקעין ונפגעים מהמקרקעין	336
12.2.9 אחריות בעל הבית לגבי שטחים לשימוש משותף	337
12.2.10 אחריות על מפגע מחוץ למקרקעין	337
13. מבט לפסיקה	338
פרק ו': זכות הבעלות	341
1. הדין	341
2. האינטרסים הנלווים לזכות הבעלות	341
3. תחום הבעלות	341

4. חוק המקרקעין אוסר על הפרדה רישומית בין הקרקע למבנה הבנוי עליה	
- סעיף 12 לחוק.....	343
4.1 כללי.....	343
4.2 סיווג כמקרקעין או כמיטלטלין.....	346
5. עיקרון אחידות הבעלות - סעיפים 13 ו- 27 לחוק.....	347
פרק ז': בעלות בחלקה תלת-ממדית	355
1. מבוא.....	355
2. הבעלות בחלקה תלת ממדית - סעיפים 14א עד 14ח לחוק.....	355
3. דברי ההסבר בהצעת החוק.....	356
4. ע"א 119/01 אקוניס נגד מדינת ישראל - הפקעה ברבדים שבתת-חלקה.....	357
פרק ח': מניעת הפרעה לשימוש - סעיף 14 לחוק	359
1. כללי.....	359
2. מאפיינים של הגנת סעיף 14 לחוק.....	360
3. היקף שיקול-הדעת של בית-המשפט.....	362
3.1 העיקרון.....	362
3.2 השיקולים שינחו את בית-המשפט בהפעלת שיקול-דעתו.....	362
4. נטל השכנוע.....	371
5. הגבלת זכות הסירוב של בעל דירה - פינוי-בינוי.....	371
6. מערכת היחסים בין בעלי דירות בבית המשותף.....	372
7. מערכת היחסים בין שותפים לנכס.....	376
8. מניעת הפרעה ועיקרון תום-הלב.....	377
פרק ט': הגנת הבעלות והחזקה	383
1. מבוא.....	383
2. מיהו "מחזיק".....	384
2.1 כללי.....	384
2.2 הסגת גבול - עילה בנוזיקין.....	384
3. תביעה למסירת מקרקעין.....	386
3.1 מה משמעות המונחים "בעל מקרקעין" ו"מי שזכאי להחזיק בהם" שבסעיף 16 לחוק?.....	386
3.2 "הזכאי להחזיק" - לאו דווקא הבעל הרשום.....	386
3.3 גם מי "שזכאי לזכות החזקה משותפת".....	387
3.4 מחזיק תקופה ארוכה - הופך לבר-רשות.....	387
3.5 מסירת מקרקעין - הסגת גבול.....	389
3.6 דוגמאות מההלכה הפסוקה.....	391
3.6.1 ההפקעה הקנתה למשיבה זכאות להחזיק במקרקעין ורשאית היא לתבוע סילוק יד.....	391
3.6.2 נדחתה טענת המבקש, כי בית-המשפט המחוזי שגה עת כרך בין רישום זכויותיו בנכס לבין זכותו לתבוע סילוק יד ממנו.....	393

4. תביעה למניעת הפרעה - הגנה ל"מחזיק" כולל מחזיק שלא כדין.....	393
4.1 כללי.....	393
4.2 יצירת עילת תביעה חדשה ומקורית.....	394
4.3 הוראות 74 לפקודת הנזיקין.....	395
4.4 דוגמאות מן ההלכה הפסוקה.....	395
4.4.1 תביעה למניעת הפרעה לא תדחה בשל טענת נתבע כי אין למחזיק זכות טובה בנכס.....	395
4.4.2 ניתוק זרם החשמל מהווה הפרעה לשימוש במקרקעין.....	397
5. שימוש בכוח נגד מסיג גבול.....	398
5.1 כללי.....	398
5.2 פעולה פוזיטיבית ולא פעולת מנע - עשיית דין עצמי.....	399
5.3 הפניה למשטרה - מועדים ופעילות.....	403
5.4 דוגמאות מההלכה הפסוקה.....	408
5.4.1 הזכאות לעשיית דין עצמי.....	408
5.4.2 מה הדין כשלא ברור מה היה מצב ההחזקה במקרקעין בפועל קודם לפלישה הנטענת?.....	409
5.4.3 נדחתה בקשת העותר להורות למשטרה לסייע לו בפינוי פלישה "טרייה" למקרקעין.....	410
6. החזרת גזילה - הפעלת מידת כוח בלתי-סבירה.....	410
6.1 כללי.....	410
6.2 כיצד ואימתי ישתמש בית-המשפט בסמכותו "לדון בזכויות שני הצדדים בעת ובעונה אחת"?.....	413
6.3 דוגמאות מן ההלכה הפסוקה.....	417
6.3.1 קשה לראות בסיס לטענת "הפלישה הטרייה".....	417
6.3.2 על צד להשיב לשאלות ככל שהן רלוונטיות לתובענה והן אינן בגדר "דיג".....	418
6.3.3 המשיב עשה דין לעצמו ונכנס לנכס ללא הסדרת סוגיית ההחזקה בו, חרף ידיעתו על החזקת המנוח ולאחר מכן המבקשת בנכס.....	419
7. בניה ונטיעה במקרקעי הזולת.....	419
7.1 ברירת בעל המקרקעין וביצוע הברירה.....	419
7.1.1 כללי.....	419
7.1.2 החזר השקעות וקיום המחברים בידו.....	420
7.2 זכות המקים לרכישת המקרקעין.....	420
7.3 דמי שימוש - תנאי-תשלום של שווי המחברים - קיזוז.....	425
7.3.1 כללי.....	425
7.3.2 פיצוי בר-רשות והוראות סעיף 24 לחוק.....	426
7.3.3 עילה מכוח דיני עשיית עושר ולא במשפט.....	426
7.3.4 זכות הקיזוז.....	427
פרק י': הסגת גבול במיטלטלין - סעיפים 31 עד 34 לפקודה.....	429

429.....	1. הדין.....
429.....	2. כללי.....
437.....	פרק י"א: רשלנות - סעיפים 35 עד 37 לפקודה
437.....	1. הדין.....
438.....	2. כללי.....
440.....	3. יסודות עוולת הרשלנות.....
441.....	3. חובת הזהירות - תנאי ראשון.....
441.....	3.1 כללי.....
443.....	3.2 חובת זהירות מושגית.....
444.....	3.3 חובת זהירות קונקרטית.....
446.....	4. הפרת חובת הזהירות - תנאי שני.....
446.....	4.1 כללי.....
446.....	4.2 היפר חובה חקוקה.....
447.....	4.3 דרישת הצפיות.....
448.....	4.4 אמת בדיקה אובייקטיבית לקיומה של התרשלות.....
449.....	5. העוולה - גווניה ומרכיביה - מושגי-יסוד - סיכום.....
449.....	5.1 כללי.....
451.....	5.2 יעילות תחילה.....
452.....	5.3 חובת זהירות כללית.....
453.....	5.4 שיקולי מדיניות.....
454.....	5.5 צפיות.....
455.....	5.6 הבחנה בין סוגי הצפיות.....
455.....	5.7 הגישה המסורתית והאלטרנטיבה.....
456.....	6. קיומו של קשר סיבתי - תנאי שלישי.....
456.....	6.1 כללי.....
456.....	6.2 קשר סיבתי-עובדתי.....
457.....	6.3 קשר סיבתי-משפטי.....
457.....	6.3.1 כללי.....
458.....	6.3.2 מבחן הצפיות.....
458.....	6.3.3 מבחן הסיכון.....
458.....	6.3.4 מבחן השכל הישר.....
458.....	6.3.5 סיבתיות עמומה.....
461.....	6.3.6 עיקרון ה"גולגולת הדקה".....
463.....	6.3.7 גורם זר מתערב.....
463.....	7. הוכחת הנזק - תנאי רביעי.....
463.....	8. שיקולי "עומק" המשפיעים על שיקול-דעתו של בית-המשפט בבואו לבחון עוולת רשלנות.....
464.....	8.1 כללי.....
464.....	8.2 יצירת הסיכון ואופיו.....

466.....	8.3 עיקרון "מפזר הנזק הטוב יותר"
468.....	8.4 אחריות בעוולת רשלנות כלפי צדדים "שכנים" ושלישיים
468.....	8.4.1 כללי
468.....	8.4.2 חובת הזהירות החלה על עורך-דין כלפי צד ג'
470.....	8.4.3 חובת הזהירות הנדרשת מבנק כלפי צד ג'
472.....	8.5 איזון אינטרסים כמבחן לאי-החלת אחריות
473.....	8.6 אי-יכולת לצפות אירוע
	פרק י"ב: עקרונות של העברת נטל ההוכחה בעילות על-פי פקודת הנזיקין - סעיפים 38 עד 41 לפקודה
475.....	1. הגדרת מונחים
477.....	2. נטל ההוכחה - "חזקת השקר"
480.....	3. חובת ההוכחה במשפט האזרחי
480.....	3.1 מבוא
481.....	3.2 נטל השכנוע
481.....	3.2.1 "המוציא מחברו עליו הראיה"
482.....	3.2.2 "דיני הראיות הולכים אחרי הדין המהותי"
483.....	3.2.3 אימתי נטל השכנוע על הנתבע?
483.....	4. חובת הראיה
483.....	5. מידת ההוכחה
484.....	6. מאזן ההסתברות
485.....	7. פיצוי הסתברותי
487.....	8. הצדקת החריגה מכלל מאזן ההסתברות
491.....	9. חזקות - השפעתן על נטל ההוכחה
491.....	9.1 מבוא
492.....	9.2 חזקה שבהנחה
493.....	9.3 חזקה שבעובדת יסוד
493.....	10. חזקה שבעובדה
493.....	10.1 כללי
496.....	10.2 אי-הגשת ראיה או הימנעות מהבאת ראיה
496.....	11. חזקה שבחוק
497.....	12. חובת הראיה ברשלנות לגבי דברים מסוכנים - סעיף 38 לפקודת הנזיקין
497.....	12.1 הדין
497.....	12.2 כללי
499.....	12.3 מהו "דבר מסוכן" בראי פסיקת בית-המשפט
519.....	13. חובת הראיה ברשלנות לגבי אש - סעיף 39 לפקודת הנזיקין
519.....	13.1 הדין
520.....	13.2 כללי
524.....	13.3 מבט לפסיקה - סעיף 39 לפקודת הנזיקין

524.....	13.3.1 הגשת חוות-דעת משלימה
525.....	13.3.2 ערעור על נפקותו של הדו"ח הסודי
527.....	13.3.3 חומרת עבירת ההצתה והצורך להיאבק בה באמצעות ענישה משמעותית ומרתיעה
529.....	14. חובת הראיה ברשלנות לגבי חיה - סעיף 40 לפקודת הנזיקין
529.....	14.1 הדין
529.....	14.2 כללי
538.....	15. חובת הראיה ברשלנות כשהדבר מעד על עצמו - סעיף 41 לפקודת הנזיקין
538.....	15.1 הדין
539.....	15.2 כללי
541.....	15.3 תנאי סעיף 41 ניתוח ומשמעות
541.....	15.3.1 התנאי הראשון
541.....	15.3.2 התנאי השני
542.....	15.3.3 התנאי השלישי
546.....	15.4 סעיף 41 לפקודה ותביעות בעילת רשלנות רפואית
554.....	15.5 מבט לפסיקה - סעיף 41 לפקודת הנזיקין
557.....	פרק י"ג: מיטרדים - סעיפים 42 עד 48 לפקודה
557.....	1. ההטרדה בדיון הישראלי
562.....	2. מיטרד לציבור - סעיפים 42, 43 לפקודת הנזיקין
562.....	2.1 הדין
562.....	2.2 כללי
564.....	2.3 סמכות עניינית של בית-המשפט
567.....	3. מיטרד ליחיד - סעיפים 44, 45, 46 לפקודת הנזיקין
567.....	3.1 הדין
567.....	3.2 כללי
571.....	3.2.1 חובת הוכחת נזק
572.....	3.2.2 בהתאם להלכה הפסוקה שאלות סבירותו של השימוש בנכס מקרקעין ושאלת המטרדים, נגזרת בין היתר ממיקום הנכס וסביבתו
572.....	3.2.3 עוולת המטרד מאזנת את זכותו של אדם להנאה מלאה מזכויותיו במקרקעין, לבין פעילויות של אחרים המשפיעות על הנאה זו ודרישותיהם לנהל פעילות המשפיעה על הנאה זו
573.....	3.3 מבט לפסיקה - מיטרדים
573.....	5. מניעת תמיכה - סעיף 48 לפקודת הנזיקין
573.....	5.1 הדין
574.....	5.2 כללי
574.....	5.2.1 משמעות הסעיף
575.....	5.2.2 יסודות הדרושים לקימומה של העוולה

580.....	6. שימוש הדרוש לטובת הציבור - סעיף 48 לפקודת הנזיקין
580.....	6.1 הדין
580.....	6.2 כללי
587.....	פרק י"ד: שליחת יד - סעיפים 49-55 לפקודה
587.....	1. עיכוב נכס שלא כדין - סעיפים 49 עד 51 לפקודת הנזיקין
587.....	1.1 הדין
587.....	1.2 כללי
592.....	1.3 זכות העיכבון
599.....	1.4 זכות עיכבון - סעיף 19 לחוק החוזים (תרופות)
601.....	1.5 התנאים להקמת זכות העיכוב
602.....	1.6 שימוש שלא בתום לב בזכות העיכבון
602.....	1.7 העלאת הטענה בדבר זכות העיכבון תוך זמן סביר
602.....	2. גזל - סעיפים 52 עד 55 לפקודת הנזיקין
602.....	2.1 הדין
603.....	2.2 כללי
614.....	2.3 עוולת הגזל ודיני שטרות
617.....	פרק ט"ו: הטעיה - סעיפים 56 עד 59 לפקודה
617.....	1. הדין
617.....	2. התרמית וסייג לה
617.....	2.1 כללי
620.....	2.2 תרמית והרמת מסך
620.....	2.2.1 מהותו של סעיף 6 לחוק החברות החדש
624.....	2.2.2 "צודק ונכון" ו"במקרים חריגים"
626.....	3. שקר מפגיע
629.....	פרק ט"ז: נגישה - סעיף 61 לפקודה
629.....	1. הדין
629.....	2. יסודות העוולה
633.....	3. גלגולה של ההלכה בדבר פיצוי של מי שנפגע מהליך נפל
645.....	4. עוולת הנגישה והוראות סעיף 80 לחוק העונשין
645.....	4.1 מבוא
646.....	4.2 היעדר יסוד לאשמה
647.....	4.3 נסיבות אחרות מצדיקות
651.....	פרק י"ז: גרם הפרת חוזה - סעיף 62 לפקודה
651.....	1. הדין
651.....	2. יסודות העוולה
652.....	3. הפרת החוזה וגרימת ההפרה
655.....	4. "ביודעין"
658.....	5. היעדרו של צידוק מספיק
661.....	6. ייחוס עוולה של גרם הפרת הסכם למנהלים בחברה

פרק י"ח: הפרת חובה חקוקה - סעיף 63 לפקודה	663
1. הדין	663
2. כללי - מהות העוולה ויסודותיה	663
3. קיום חובה המוטלת על המזיק מכוח חיקוק	668
4. החיקוק "נועד לטובתו או להגנתו של הניזוק"	671
5. המזיק הפר את החובה המוטלת עליו וההפרה גרמה לניזוק נזק	677
6. הנזק שנגרם הוא מסוג הנזק אליו נתכוון החיקוק	678
7. רשלנות תורמת של התובע בעוולת היפר חובה חקוקה	679
שער ה': האשם	685
פרק א': גרם נזק באשם - סעיף 64 לפקודה	685
1. הדין	685
2. כללי	685
3. תחולתו של סעיף 64 לפקודת הנזיקין	686
4. כללי הסיבתיות	686
5. אשם - אחריות המזיק כלפי הניזוק, הבאה לידי ביטוי במעשהו או מחדלו של אדם	687
5.1 כללי	687
5.2 קשר סיבתי בין מעשהו של המזיק לקרות הנזק. "ורואים אדם כמי שגרם לנזק באשמו, אם היה האשם הסיבה או אחת הסיבות לנזק"	688
6. דרכי איתור וקביעת הקשר הסיבתי	688
6.1 התנהגות התובע	688
6.2 הפעלת עיקרון ה"גולגולת הדקה"	689
6.3 פסיקה לפי הסתברות	689
6.4 "סיבתיות עימומה" - הכל או לא כלום או גישת הערכה הסתברותית?	689
6.5 הקשר הסיבתי וטענת ההתיישנות	691
7. הקשר הסיבתי - שתי רמות הבדיקה	691
7.1 קשר סיבתי-עובדתי	692
7.2 "הסיבה שבילתה אין" - הסיבה המכרעת	692
7.3 הקשר הסיבתי-המשפטי	694
8. המבחנים החלופיים לקביעת הסיבה המכרעת	697
8.1 מבחן הצפיות	697
8.2 מבחן הסיכון	700
8.3 מבחן השכל הישר	701
8.4 מבחן של אומדן שיפוטי	701
9. הגורמים המנתקים את הקשר הסיבתי	702
9.1 כללי	702
9.2 החריגים לאשם המופיעים בסעיף 64 לפקודה	702

9.3 כוח עליון - סעיף 64(1) לפקודה.....	702
9.4 גורם מתערב זר - סעיף 64(2) לפקודה.....	705
9.4.1 כללי.....	705
9.4.2 גורם זר מתערב - הסיבה המכרעת לנזק.....	709
9.4.3 גורם זר מתערב במקרה של התאבדות הניזוק.....	719
10. ניזוק שהוא קטין מתחת לגיל 12 שהנזק אירע בעקבות אשמו של אדם אחר שהביאו לסיטואציה שבה יכל הנזק לקרות (סעיף 64(3) לפקודה).....	722
11. קשר סיבתי בשני אירועי נזק עוקבים.....	723
פרק ב': התנהגות התובע - אשם תורם וחובת הקטנת הנזק - סעיפים 65-67 לפקודה.....	729
1. הדין.....	729
2. התנהגות התובע.....	729
2.1 כללי.....	729
2.2 חובת זהירות פיזית וחובת זהירות נורמטיבית.....	730
2.3 שלילת הציפיות הנורמטיבית-שלושה תנאים.....	733
פרק ג': התנהגות התובע - מהי התנהגות התורמת לקרות הנזק - סעיף 65 לפקודה.....	741
1. כללי.....	741
2. החלת סעיף 65 לפקודה על תביעות בגין הוצאת לשון הרע.....	745
3. החלת סעיף 65 לפקודה לעניין אחריות בגרימת נזקי גוף.....	746
פרק ד': התנהגות התובע - סעיף 66 לפקודה.....	749
פרק ה': אשם של פלוני - סעיף 67 לפקודה.....	751
פרק ו': אשם תורם - סעיפים 68-70 לפקודה.....	753
1. הדין.....	753
2. מהו "אשם תורם"?.....	753
3. אשם תורם אינו יוצר עילת תביעה כשלעצמו.....	754
4. המדד לאשם התורם.....	754
5. מבחנים לבדיקת אשם תורם.....	755
6. קיומו של האשם התורם.....	757
6.1 התנאי לבדיקת אשם תורם.....	757
6.2 המבחנים לבדיקת אשם תורם.....	757
6.2.1 מבחן האדם הסביר - האם אדם סביר היה נוהר יותר באותו עניין.....	758
6.2.2 מבחן מידת האשמה.....	758
7. הטענה לאשם תורם לא עלתה בכתב הטענות.....	761
8. טענת אשם תורם במעשה התאבדות מתוך דיכאון למול חובת בית-חולים.....	761
9. אשם תורם במצבים שונים.....	761

762.....	9.1 אשם תורם של קטינים
763.....	9.2 אשם תורם של עובדים
763.....	9.2.1 חובת המעביד
764.....	9.2.2 אשמו של העובד
767.....	9.2.3 שיקולים נוספים
768.....	9.2.4 אשמו התורם של עובד שמעבידו הפר חובה חקוקה
768.....	9.2.5 האם הוכח כי גרם המדרגות שבתחתיתו נמצא המערער החבול
771.....	לא היה מגודר? - 20% אשם תורם
773.....	פרק ז': צווים - סעיפים 71 עד 75 לפקודת הנזיקין
773.....	1. הדין
774.....	2. השיקולים למתן צווים
787.....	3. צו במקרקעין למול צו אחר
799.....	פרק ח': פיצויים - סעיפים 76-88 לפקודה
799.....	1. הדין
799.....	2. תכליתם של דיני הנזיקין
799.....	3. תכלית תרופתית - אבחנה בין דיני הנזיקין לדין הפלילי
800.....	4. עיקרון השבת המצב לקדמותו
800.....	4.1 כללי
802.....	4.2 עיקרון "השבת המצב לקדמותו" ותקנת הציבור
802.....	5. "הגשה האינדיבידואלית" והגשה ה"תעריפית"
803.....	6. פיצויים נומינאליים
803.....	7. פיצויים לבז
805.....	8. פיצויים עונשיים
805.....	8.1 כללי
806.....	8.2 פיצויים עונשיים - אימתי?
807.....	8.3 פסיקת פיצויים עונשיים בפועל
808.....	8.4 סיכום
810.....	9. תקרת פיצוי
811.....	10. פיצוי לתושב זר
812.....	11. פיצויים מוגברים
814.....	12. פיצויים ללא הוכחת נזק
816.....	13. פיצוי אובייקטיבי או סובייקטיבי
822.....	14. מהו נזק?
823.....	15. נזק מיוחד ונזק כללי
823.....	15.1 כללי
824.....	15.2 "נזק מיוחד"
824.....	15.3 "נזק כללי"
825.....	15.4 על האבחנה בין "נזק מיוחד" ל"נזק כללי"
825.....	16. פיצוי מפורט או גלובאלי

826.....	17. נזק של ממון ונזק שאינו ממוני
828.....	18. שומת הנזק - עקרונות כלליים
828.....	18.1 כללי
829.....	18.2 עיקרים בהפעלת שיקול-דעת בית-המשפט בפסיקת פיצויים
829.....	18.2.1 כללי
829.....	18.2.2 מאזן ההסתברות
829.....	18.2.3 אומדנת שיעור הפיצוי - כלי חריג
829.....	18.2.4 תביעות בגין פגיעה בקניין רוחני וחובת הצגת ראיות
834.....	כבסיס לאומדן
834.....	18.2.5 כללי היגיון המעוגנים בנסיון החיים
834.....	19. חישוב הנזק - עקרונות כלליים
834.....	19.1 חישוב אריתמטי
834.....	19.2 אומדנה להשלמת החסר
835.....	19.3 סוגיית העמימות הסיבתית
838.....	20. הפיצוי בשל נזק כללי
838.....	20.1 הפסד השתכרות בעתיד - כללי
839.....	20.2 הספקולציה היא קושי מובנה בפסיקת פיצויים בגין נזקי עתיד
840.....	21. הפסד השתכרות ופסיקת פיצוי גלובלי
841.....	23. הוצאות רפואיות, עזרת קרוב, סיעוד, נידות, מכשור לעתיד ועוד
841.....	23.1 עזרת קרוב וצד שלישי
845.....	23.2 עזרת הזולת במקרים קשים
847.....	23.3 הוצאות רפואיות וסיעוד
847.....	23.3.1 כללי
857.....	23.3.2 הוצאות רפואיות שהנפגע מקבל מקופות החולים
859.....	23.3.3 התאמת דיור
862.....	24. קיצור תוחלת החיים של הנפגע
862.....	24.1 כללי
863.....	24.2 הלכת השנים האבודות
864.....	24.3 זכות פיצוי עצמאית בשל "אובדן או קיצור תוחלת חיים"
865.....	24.4 קיצור תוחלת חיים עקב מחלה טרם הפגיעה
867.....	25. פיצוי בגין פגיעה באוטונומיה ובכבוד
867.....	25.1 כללי
870.....	25.2 אי-הסכמה לביצוע פעולת רפואית - אין לפסוק פיצוי בגין פגיעה באוטונומיה בנוסף לפיצוי על נזק לא ממוני
871.....	26. עקרונות יסוד בפסיקת הנזק המיוחד
871.....	26.1 שמירה על ערך הכסף
872.....	26.2 הערכת הפיצוי - אומדן - מבחן אחוזי הנכות - פיצוי גלובלי

872.....	26.2.1 אומדן
873.....	26.2.2 כללי היגיון המעוגנים בנסיון החיים
873.....	27. תביעת התלויים - סעיפים 78-80 לפקודה
873.....	27.1 הדין
874.....	27.2 כללי
876.....	27.3 סעיף 78 לפקודה
878.....	27.4 הפסדי תלות מהם?
879.....	27.5 דרכי הגשת תביעת התלויים על-פי פקודת הנזיקין
879.....	27.6 הגדרת תלויים
882.....	27.7 דוגמאות ותקדימים
887.....	28. זכות החזרה של המוסד לביטוח לאומי
887.....	28.1 הדין
887.....	28.1.1 סעיף 82 לפקודת הנזיקין (נוסח חדש)
888.....	28.1.2 חוק הביטוח הלאומי, התשי"ד-1953
891.....	28.2 כללי
899.....	28.3 ניכוי רעיוני
901.....	29. תביעה נגד מעביד
901.....	29.1 כללי
901.....	29.2 זכות השיבוב של המעביד לגבי הזכות לגימלה ולא קבלתה בפועל
902.....	29.3 היעדר זכות שיבוב נגד המעביד
903.....	פרק ט': עניינים שונים - סעיפים 83 עד 88 לפקודה
903.....	1. הדין
904.....	2. מעוולים יחד
904.....	3. כללי
905.....	4. מערכת היחסים בין הניזוק למעוולים
909.....	5. מערכת היחסים בין המעוולים לבין עצמם
910.....	6. זהות המעוולים
911.....	7. מידת ההשתתפות בין המעוולים
912.....	8. פיצויים עונשיים
919.....	פרק י"א: טענת התיישנות - חוק ההתיישנות, התשי"ח-1958 וסעיף 89 לפקודת הנזיקין
919.....	1. כללי
921.....	2. כלל הגילוי המאוחר בעוולות שיסוד מיסודותיהן הוא נזק
925.....	3. מטרות דיני ההתיישנות בנזיקין
926.....	4. תחילת מועד ההתיישנות - בעיות והצעת פתרון
933.....	5. מבחנים לחישוב יום אירוע הנזק
933.....	5.1 כללי
935.....	5.2 מבחני הנזק

6.	סיום תקופת ההתיישנות - סעיף 89(2) לפקודת הנזיקין למול סעיף 8 לחוק ההתיישנות.....	937
7.	תביעת שיפוי כפתרון פרוצידוראלי לבעיית ההתיישנות.....	946
8.	קיומו של נזק וטענת התיישנות.....	947
9.	הקשר הסיבתי וטענת ההתיישנות.....	948
	פרק י"ב: שמירת דינים - סעיפים 90-91 לפקודה.....	949